

Socialförsäkringsutskottets verksamhet riksmötet 2020/21

Utskottets ämnesområden

Socialförsäkringsutskottet bereder ärenden om socialförsäkring med anslutande bidragssystem. Utskottet bereder också ärenden om asyl- och migrationsfrågor samt svenskt medborgarskap.

Till utskottets beredningsområde hör ärenden som rör anslag inom utgiftsområdena 8 Migration, 10 Ekonomisk trygghet vid sjukdom och funktionsnedsättning, 11 Ekonomisk trygghet vid ålderdom och 12 Ekonomisk trygghet för familjer och barn. Till utskottets beredningsområde hör också ålderspensionssystemet vid sidan av statsbudgeten.

Utskottets sammansättning

Inledning

Under riksmötet 2020/21 hade utskottet den sammansättning som framgår nedan. Fem av ledamöterna tillhörde Socialdemokraterna, fyra Moderaterna, tre Sverigedemokraterna, en Centerpartiet, en Vänsterpartiet, en Kristdemokraterna, en Miljöpartiet och en Liberalerna. Ordförande i utskottet var Maria Malmer Stenergard (M). Vice ordförande var Rikard Larsson (S).

Med anledning av coronapandemin som bröt ut under våren 2020 kom gruppledarna i mars 2020 överens om att bara 55 ledamöter skulle vara på plats vid voteringarna i kammaren. Alla ledamöter var dock fortsättningsvis i tjänst, om än delvis i andra former än vanligt. För att säkra bemanningen i utskotten under coronapandemin utökades under våren 2020 antalet suppleantplatser i utskotten, och i princip alla ledamöter gavs därigenom möjlighet att tjänstgöra i alla utskott. Dessa extra suppleantplatser i utskottet behölls under riksmötet 2020/21.

Ledamöter

Maria Malmer Stenergard (M), ordförande

Rikard Larsson (S), vice ordförande

Carina Ohlsson (S)

Katarina Brännström (M)

Linda Lindberg (SD)

Teresa Carvalho (S)

Solveig Zander (C), t.o.m. 2020-12-31

Martina Johansson (C), fr.o.m. 2021-01-01

Nooshi Dadgostar (V), t.o.m. 2020-11-27

Ida Gabrielsson (V), fr.o.m. 2020-11-27

Elisabeth Björnsdotter Rahm (M), t.o.m. 2021-04-13

Julia Kronlid (SD)

Emilia Töyrä (S), tjänstledig fr.o.m. 2021-03-15

Hans Eklin (KD)

Björn Petersson (S)

Bengt Eliasson (L)

Jonas Andersson i Skellefteå (SD)

Mats Berglund (MP)

Arin Karapet (M)

Suppleanter

Mattias Vepsä (S)
Ann-Sofie Alm (M)
Marianne Pettersson (S)
Fredrik Schulte (M)
Jennie Åfeldt (SD)
Paula Holmqvist (S)
Jonny Cato (C)
Christina Høj Larsen (V)
Ellen Juntti (M)
Åsa Karlsson (S)
Pia Steensland (KD)
Dag Larsson (S)
Fredrik Malm (L)
Lars Andersson (SD)
Karolina Skog (MP)
Erik Ottoson (M)
Clara Aranda (SD)
Ann-Christine From Utterstedt (SD)
Mats Persson (L)
Barbro Westerholm (L)
Martina Johansson (C), t.o.m. 2021-01-01
Catarina Deremar (C), fr.o.m. 2021-01-01
Ciczie Weidby (V)
Andreas Carlson (KD)
Sofia Damm (KD)
Rasmus Ling (MP)
Annika Hirvonen (MP)
Fredrik Lundh Sammeli (S)
Johanna Jönsson (C)
Roza Güclü Hedin (S)
Ida Gabrielsson (V), t.o.m. 2020-11-27

Extra suppleanter

Hannah Bergstedt (S) ersatte Emilia Töyrä (S) fr.o.m. 2021-03-15

Mattias Karlsson i Luleå (M) ersatte Elisabeth Björnsdotter Rahm (M) fr.o.m. 2021-04-13

Kansli

Utskottet biträddes av ett kansli bestående av

Kari Hasselberg, kanslichef

Sven Bergqvist, föredragande

Finn Hultin, föredragande

Maria Norberg, föredragande

Kerstin Stridsberg, föredragande, fr.o.m. 2020-09-01 t.o.m. 2020-12-01

Madeleine Öhberg, föredragande

Johan Eriksson, utskottshandläggare

Anita Hammar, utskottsassistent, t.o.m. 2021-01-31

Tina Hökebro Bergh, utskottsassistent, fr.o.m. 2021-02-01.

Utskottets verksamhet

Inledning

Under riksmötet höll utskottet 45 sammanträden. Sammanträdestiden uppgick till ca 52 timmar. Under riksmötet behandlade utskottet 13 propositioner, tre skrivelser från regeringen och 313 motionsyrkanden som hade väckts med anledning av dessa propositioner och skrivelser. Vidare behandlades två yrkanden i motioner från allmänna motionstiden 2019/20 och 851 yrkanden i motioner från allmänna motionstiden 2020/21.

Spridningen av sjukdomen covid-19 medförde en extraordinär situation för samhället. För att minska risken för smittspridning kom, som redovisats ovan, gruppledarna i mars 2020 överens om att endast 55 ledamöter skulle delta i voteringarna i kammaren. Samtliga ledamöter var fortsättningsvis i tjänst, om än delvis i andra former än vanligt. Överenskommelsen förlängdes vid upprepade tillfällen och gällde under hela riksmötet 2020/21.

Coronapandemin innebar ändrade förutsättningar för utskottsarbetet. Den 17 juni 2020 trädde en ny bestämmelse i riksdagsordningen i kraft (tilläggsbestämmelse 17.16.1) som innebär att riksdagen eller talmannen får besluta om att deltagande på distans vid utskottssammanträden får medges om det finns synnerliga skäl för distansdeltagande. Kammaren beslutade samma dag att det fanns sådana synnerliga skäl.

Inför hösten 2020 kom talmannen och gruppledarna överens om att utskottet skulle ha möjlighet att återkommande hålla sammanträden med i princip samtliga ledamöter fysiskt närvarande. Överenskommelsen ändrades under hösten, och för ledamöterna gällde hemarbete som huvudregel från slutet av oktober 2020, och utskottet uppmanades att ställa om sina s.k. digitala möten till att genomföras på sådant sätt att endast den ledamot som ledde sammanträdet närvarade fysiskt i sammanträdeslokalen. Enligt överenskommelsen kunde fysiska sammanträden hållas under vissa förutsättningar.

Utskottet har genomfört sina sammanträden i enlighet med de överenskommelser som talmannen och gruppledarna träffat. När det gäller regeringens, myndigheters och andra aktörers medverkan vid utskottssammanträdena för att lämna information har de medverkat digitalt under merparten av riksmötet. Även utskottets överläggningar med regeringen i EU-frågor har skett digitalt.

Sammanlagt lämnade utskottet 29 betänkanden till kammaren. Utskottet föreslog ett stort antal tillkännagivanden till regeringen. Elva tillkännagivanden bifölls av riksdagen. Dessutom lämnade utskottet sex yttranden till andra utskott.

Av de betänkanden som utskottet lämnade under riksmötet var fem omedelbart relaterade eller relaterade till coronapandemin. Ett stort antal av informationstillfällena under riksmötet handlade om effekter av och åtgärder med anledning av coronapandemin.

Utskottets verksamhet bestod även av arbete med EU-frågor, utvärdering och uppföljning samt forsknings- och framtidsfrågor. Utskottet arrangerade ett digitalt seminarium. Utskottet genomförde inga resor under riksmötet men deltog i ett antal konferenser och möten som genomfördes digitalt.

Betänkanden

Sammanlagt lämnade utskottet 29 betänkanden. Nedan redovisas kortfattat de frågor som behandlades och utskottets ställningstaganden i dessa ärenden.

Utgiftsområde 10 Ekonomisk trygghet vid sjukdom och funktionsnedsättning (SfU1)

I betänkandet behandlade utskottet regeringens budgetproposition 2020/21:1 utgiftsområde 10 Ekonomisk trygghet vid sjukdom och funktionsnedsättning samt ett trettiotal yrkanden i motioner från allmänna motionstiden 2020/21 som påverkade anslagen inom utgiftsområdet för 2021.

Utskottet föreslog att riksdagen skulle bifalla regeringens förslag och avslå motionsyrkandena.

I betänkandet fanns fyra särskilda yttranden. Ledamöterna från Moderaterna, Sverigedemokraterna, Vänsterpartiet och Kristdemokraterna avstod från ställningstagande i anslagsbeslutet och redovisade i stället sina överväganden i särskilda yttranden.

Riksdagen biföll utskottets förslag till beslut.

Utgiftsområde 11 Ekonomisk trygghet vid ålderdom (SfU2)

I betänkandet behandlade utskottet regeringens budgetproposition 2020/21:1 utgiftsområde 11 Ekonomisk trygghet vid ålderdom samt tio yrkanden i motioner från allmänna motionstiden för 2020/21.

Utskottet föreslog att riksdagen skulle bifalla regeringens förslag och avslå motionsyrkandena.

I betänkandet fanns fyra särskilda yttranden. Ledamöterna från Moderaterna, Sverigedemokraterna, Vänsterpartiet och Kristdemokraterna avstod från ställningstagande i anslagsbeslutet och redovisade i stället sina överväganden i särskilda yttranden.

Riksdagen biföll utskottets förslag till beslut.

Utgiftsområde 12 Ekonomisk trygghet för familjer och barn (SfU3)

I betänkandet behandlade utskottet regeringens budgetproposition 2020/21:1 utgiftsområde 12 Ekonomisk trygghet för familjer och barn samt ett trettiotal yrkanden i motioner från allmänna motionstiden 2020/21 som påverkade anslagen inom utgiftsområdet för 2021.

Utskottet föreslog att riksdagen skulle bifalla regeringens förslag och avslå motionsyrkandena.

I betänkandet fanns fyra särskilda yttranden. Ledamöterna från Moderaterna, Sverigedemokraterna, Vänsterpartiet och Kristdemokraterna avstod från ställningstagande i anslagsbeslutet och redovisade i stället sina överväganden i särskilda yttranden.

Riksdagen biföll utskottets förslag till beslut.

Utgiftsområde 8 Migration (SfU4)

I betänkandet behandlade utskottet regeringens budgetproposition 2020/21:1 utgiftsområde 8 Migration samt 18 yrkanden i motioner från allmänna motionstiden 2020/21 som påverkade anslagen inom utgiftsområdet för 2021.

Utskottet föreslog att riksdagen skulle bifalla regeringens förslag och avslå motionsyrkandena.

I betänkandet fanns en reservation och tre särskilda yttranden. Ledamöterna från Moderaterna, Vänsterpartiet och Kristdemokraterna avstod från ställningstagande när det gällde anslagsbeslutet och redovisade i stället sina överväganden i särskilda yttranden.

Riksdagen biföll utskottets förslag till beslut.

Kompletterande bestämmelser till utträdesavtalet mellan Förenade kungariket och EU i fråga om medborgarnas rättigheter (SfU5)

I betänkandet behandlade utskottet regeringens proposition 2019/20:178 Kompletterande bestämmelser till utträdesavtalet mellan Förenade kungariket och EU i fråga om medborgarnas rättigheter. Inga följdmotioner väcktes med anledning av propositionen.

Utskottet föreslog att riksdagen skulle anta regeringens lagförslag.

Riksdagen biföll utskottets förslag till beslut.

Riksrevisionens rapport om återvändandeverksamheten (SfU6)

I betänkandet behandlade utskottet regeringens skrivelse 2019/20:191 Riksrevisionens rapport om återvändandeverksamheten, sex yrkanden i följdmotioner samt sex yrkanden i motioner från allmänna motionstiden 2020/21.

Utskottet föreslog med anledning av fem motionsyrkanden att riksdagen skulle göra ett tillkännagivande om att regeringen bör tillsätta en utredning som ser över ansvarsfördelningen för återvändandeverksamheten. Utskottet föreslog vidare att riksdagen skulle avslå övriga motionsyrkanden och lägga regeringens skrivelse till handlingarna.

I betänkandet fanns tre reservationer.

Riksdagen biföll utskottets förslag till beslut.

Behandling av känsliga personuppgifter i testverksamhet enligt utlänningsdatalagen (SfU7)

I betänkandet behandlade utskottet regeringens proposition 2020/21:5 Behandling av känsliga personuppgifter i testverksamhet enligt utlänningsdatalagen och två yrkanden i följdmotioner.

Utskottet föreslog att riksdagen skulle anta regeringens lagförslag och avslå samtliga motionsyrkanden.

I betänkandet fanns två reservationer.

Riksdagen biföll utskottets förslag till beslut

Direktåtkomst för Migrationsverket (SfU8)

Med stöd av sin initiativrätt enligt 9 kap. 16 § riksdagsordningen föreslog utskottet att riksdagen skulle göra ett tillkännagivande till regeringen om en analys av hur direktåtkomst för Migrationsverket förhåller sig till dataskyddsförordningen. I övrigt föreslog utskottet att riksdagen skulle avslå två motionsyrkanden om bl.a. informationsutbyte från allmänna motionstiden 2019/20.

I betänkandet fanns ett särskilt yttrande.

Riksdagen biföll utskottets förslag till beslut.

Riksrevisionens rapport om flerbarnstillägget i barnbidraget (SfU9)

I betänkandet behandlade utskottet regeringens skrivelse 2020/21:10 Riksrevisionens rapport om flerbarnstillägget i barnbidraget, två yrkanden i följdmotioner samt två yrkanden i motioner från allmänna motionstiden 2020/21.

Utskottet föreslog att riksdagen skulle avslå motionsyrkandena och lägga skrivelsen till handlingarna.

I betänkandet fanns två reservationer.

Riksdagen biföll utskottets förslag till beslut.

Riksrevisionens rapport om vägen till arbete efter nekad sjukpenning (SfU10)

I betänkandet behandlade utskottet regeringens skrivelse 2020/21:31 Riksrevisionens rapport Vägen till arbete efter nekad sjukpenning, tolv yrkanden i följdmotioner samt två yrkanden i motioner från allmänna motionstiden 2020/21.

Utskottet föreslog med anledning av ett antal motionsyrkanden att riksdagen skulle göra ett tillkännagivande om att regeringen snarast bör ta ett helhetsgrepp för att underlätta återgång i arbete för den som nekats sjukpenning. Utskottet föreslog vidare att riksdagen skulle avslå övriga motionsyrkanden och lägga skrivelsen till handlingarna.

I betänkandet fanns fyra reservationer.

Riksdagen biföll utskottets förslag till beslut.

Förlängd ersättning till riskgrupper (SfU11)

Med stöd av sin initiativrätt enligt 9 kap. 16 § riksdagsordningen föreslog utskottet att riksdagen skulle tillkännage för regeringen att regeringen skyndsamt ska återkomma till riksdagen med förslag som möjliggör att ersättning i form av viss sjukpenning i förebyggande syfte, viss smittbärrpenning samt viss tillfällig föräldrapenning ska kunna utges t.o.m. den 31 mars 2021.

I övrigt föreslog utskottet att riksdagen skulle avslå tre motionsyrkanden från allmänna motionstiden 2020/21.

I betänkandet fanns två reservationer och ett särskilt yttrande.

Riksdagen biföll utskottets förslag till beslut

Försörjningskravet för uppehållstillstånd enligt tillfälliga lagen (SfU12)

Med stöd av sin initiativrätt enligt 9 kap. 16 § riksdagsordningen föreslog utskottet att riksdagen skulle göra ett tillkännagivande till regeringen om ändrade föreskrifter om försörjningsförmåga för uppehållstillstånd enligt den s.k. tillfälliga lagen.

I betänkandet fanns en reservation och tre särskilda yttranden.

Riksdagen biföll utskottets förslag till beslut.

Socialavgifter (SfU13)

I betänkandet behandlade utskottet tio motionsyrkanden från allmänna motionstiden 2020/21 inom området socialavgifter.

Utskottet föreslog att riksdagen skulle avslå samtliga motionsyrkanden.

I betänkandet fanns tre reservationer.

Riksdagen biföll utskottets förslag till beslut.

Medborgarskap (SfU14)

I betänkandet behandlade utskottet ett trettiootal motionsyrkanden från allmänna motionstiden 2020/21 inom området medborgarskap.

Utskottet föreslog att riksdagen skulle avslå samtliga motionsyrkanden.

I betänkandet fanns åtta reservationer.

Riksdagen biföll utskottets förslag till beslut.

Uppenbart ogrundade ansökningar och fastställande av säkra ursprungsländer (SfU15)

I betänkandet behandlade utskottet regeringens proposition 2020/21:71 Uppenbart ogrundade ansökningar och fastställande av säkra ursprungsländer, ett tjugotal yrkanden i följdmotioner samt fem yrkanden i motioner från allmänna motionstiden 2020/21.

Utskottet föreslog att riksdagen skulle anta regeringens lagförslag. Vidare föreslog utskottet med anledning av motionsyrkanden tre tillkännagivanden till regeringen. Förslagen rörde i korthet följande frågor:

- bestämmelserna om säkert ursprungsland och att de ska kunna tillämpas på delar av ett land eller vissa grupper
- kortare överklagandetid för beslut om avvísning med omedelbar verkställighet
- möjligheterna att ta en person i förvar, alternativt använda elektronisk fotboja på personen, i samband med beslut om avvísning med omedelbar verkställighet samt vidare åtgärder som kan vidtas för att förbereda och skynda på återvändandearbetet i dessa fall.

I betänkandet fanns nio reservationer.

Riksdagen biföll tre reservationer (samtliga S, C, V, MP), vilket innebar att det inte skulle göras något tillkännagivande om de tre förslagen ovan. I övrigt biföll riksdagen utskottets förslag till beslut.

Pensioner (SfU16)

I betänkandet behandlade utskottet ett fyrtiotal motionsyrkanden från allmänna motionstiden 2020/21 inom området pensioner.

Utskottet föreslog att riksdagen skulle avslå samtliga motionsyrkanden.

I betänkandet fanns åtta reservationer och ett särskilt yttrande.

Riksdagen biföll utskottets förslag till beslut.

Ekonomisk familjepolitik (SfU17)

I betänkandet behandlade utskottet ett nittiototal motionsyrkanden från allmänna motionstiden 2020/21 inom området ekonomisk familjepolitik.

Utskottet föreslog att riksdagen skulle avslå samtliga motionsyrkanden.

I betänkandet fanns 19 reservationer.

Riksdagen biföll utskottets förslag till beslut.

Arbetskraftsinvandring (SfU18)

I betänkandet behandlade utskottet ett åttiotal motionsyrkanden från allmänna motionstiden 2020/21 om arbetskraftsinvandring samt uppehållstillstånd för forskning och studier.

Utskottet föreslog att riksdagen skulle avslå samtliga motionsyrkanden.

I betänkandet fanns 18 reservationer och två särskilda yttranden.

Riksdagen biföll utskottets förslag till beslut.

Ytterligare förstärkt nedsättning av arbetsgivaravgifter för personer som arbetar med forskning eller utveckling (SfU19)

I betänkandet behandlade utskottet regeringens proposition 2020/21:110 Ytterligare förstärkt nedsättning av arbetsgivaravgifter för personer som arbetar med forskning eller utveckling och två yrkanden i följdmotioner.

Utskottet föreslog att riksdagen skulle anta regeringens lagförslag och avslå motionsyrkandena.

I betänkandet fanns två reservationer.

Riksdagen biföll utskottets förslag till beslut.

Migration och asylpolitik (SfU20)

I betänkandet behandlade utskottet ca 230 motionsyrkanden från allmänna motionstiden 2020/21 inom området migration och asylpolitik.

Utskottet föreslog att riksdagen skulle avslå samtliga motionsyrkanden.

I betänkandet fanns 51 reservationer och ett särskilt yttrande.

Riksdagen biföll utskottets förslag till beslut.

Socialförsäkringsfrågor (SfU21)

I betänkandet behandlade utskottet drygt 190 motionsyrkanden från allmänna motionstiden 2020/21 om bl.a. socialförsäkring, sjukpenning, rehabiliteringskedjan, trygghetssystem för företagare och studerande, aktivitets- och sjukersättning samt arbetsskadeersättning.

Utskottet föreslog att riksdagen skulle avslå samtliga motionsyrkanden.

I betänkandet fanns 34 reservationer.

Riksdagen biföll utskottets förslag till beslut.

Tillfällig nedsättning av arbetsgivaravgifter för upp till två anställda (SfU22)

I betänkandet behandlade utskottet regeringens proposition 2020/21:118 Tillfällig nedsättning av arbetsgivaravgifter för upp till två anställda och ett yrkande i en följdmotion.

Utskottet föreslog att riksdagen skulle anta regeringens lagförslag och avslå motionsyrkandet.

I betänkandet fanns en reservation och tre särskilda yttranden.

Riksdagen biföll utskottets förslag till beslut.

Ökad säkerhet för vissa identitets- och uppehållshandlingar – anpassning av svensk rätt till en ny EU-förordning (SfU23)

I betänkandet behandlade utskottet regeringens proposition 2020/21:120 Ökad säkerhet för vissa identitets- och uppehållshandlingar – anpassning av svensk rätt till en ny EU-förordning och fyra yrkanden i en följdmotion.

Utskottet föreslog att riksdagen skulle anta regeringens lagförslag och avslå samtliga motionsyrkanden.

I betänkandet fanns två reservationer.

Riksdagen biföll utskottets förslag till beslut.

Vissa identitetsfrågor inom utlänningsrätten (SfU24)

I betänkandet behandlade utskottet regeringens proposition 2020/21:159 Vissa identitetsfrågor inom utlänningsrätten och ett tjugotal yrkanden i följdmotioner samt ett yrkande från allmänna motionstiden 2020/21.

Utskottet föreslog att riksdagen skulle anta regeringens lagförslag och avslå samtliga motionsyrkanden.

I betänkandet fanns nio reservationer.

Riksdagen biföll utskottets förslag till beslut.

Förlängning av reglerna om förebyggande sjukpenning för riskgrupper (SfU25)

Med stöd av sin initiativrätt enligt 9 kap. 16 § riksdagsordningen föreslog utskottet att riksdagen skulle göra ett tillkännagivande om att regeringen ska vidta de åtgärder som krävs för att ersättning till riskgrupper i form av viss sjukpenning i förebyggande syfte ska kunna betalas ut fram till det att fas 3 i den nationella planen för vaccination mot covid-19 är avslutad.

I betänkandet fanns två särskilda yttranden.

Riksdagen biföll utskottets förslag till beslut.

En utvidgad bidragsbrottslag (SfU26)

Med stöd av sin initiativrätt enligt 9 kap. 16 § riksdagsordningen föreslog utskottet att riksdagen skulle tillkännage för regeringen att regeringen skyndsamt bör återkomma till riksdagen med förslag till en utvidgad bidragsbrottslag. Enligt utskottet bör lagen också omfatta statliga stöd till företag.

I betänkandet fanns ett särskilt yttrande.

Riksdagen biföll utskottets förslag till beslut.

Kompletterande regler för uppehållstillstånd vid gymnasiestudier (SfU27)

I betänkandet behandlade utskottet regeringens proposition 2020/21:182 Kompletterande regler för uppehållstillstånd vid gymnasiestudier och fem yrkanden i följdmotioner.

Utskottet föreslog att riksdagen med bifall till fyra motionsyrkanden skulle avslå regeringens lagförslag. Utskottet föreslog vidare att riksdagen skulle avslå ett motionsyrkande om att riksdagen ska göra ett tillkännagivande till regeringen.

I betänkandet fanns två reservationer.
Riksdagen biföll utskottets förslag till beslut.

Ändrade regler i utlänningslagen (SfU28)

I betänkandet behandlade utskottet regeringens proposition 2020/21:191 Ändrade regler i utlänningslagen, drygt 70 yrkanden i följdmotioner, knappt 70 yrkanden från allmänna motionstiden 2020/21 samt förslag till ändringar av regeringens lagförslag som utskottet lagt fram med stöd av initiativrätten i 9 kap. 16 § riksdagsordningen.

Utskottet tillstyrkte i huvudsak regeringens lagförslag.

Utskottet föreslog med stöd av initiativrätten vissa ändringar i regeringens förslag till ändringar i utlänningslagen när det gäller bl.a. försörjningskrav för anhöriga och uppehållstillstånd vid humanitära skäl. Utskottet föreslog vidare att det införs ett krav på kunskaper i svenska och samhällskunskap för permanent uppehållstillstånd.

Med anledning av yrkanden i följdmotioner föreslog utskottet att riksdagen skulle göra ett antal tillkännagivanden till regeringen. Riksdagen biföll tillkännagivanden om ett mer effektivt och sammanhållet återvändande, krav på kunskaper i svenska och samhällskunskap bl.a. för permanent uppehållstillstånd och möjligheten att vägra uppehållstillstånd vid anknytning på grund av ålder. I betänkandet fanns 51 reservationer och sju särskilda yttranden. Ett antal av reservationerna handlade om att det inte borde göras ändringar i regeringens lagförslag samt att det inte borde göras tillkännagivanden till regeringen.

Riksdagen biföll ett flertal reservationer (S, C, MP) vilket innebar att inga ändringar skulle göras i regeringens lagförslag och att inte heller ett antal tillkännagivanden skulle göras.

I övriga delar biföll riksdagen utskottets förslag till beslut.

Testning inför verkställighet av utvisningsbeslut (SfU29)

Med stöd av sin initiativrätt enligt 9 kap. 16 § riksdagsordningen föreslog utskottet att riksdagen skulle göra ett tillkännagivande till regeringen om möjligheten att testa en utlänningsbeslut för att kunna verkställa ett beslut om avvisning eller utvisning och om nödvändiga lagändringar för att säkerställa att polisen ges förutsättningar att verkställa beslut om avvisning eller utvisning.

I betänkandet fanns två reservationer.
Riksdagen biföll utskottets förslag till beslut.

Yttranden till andra utskott

Utskottet lämnade följande yttranden:

- *SfU1y* till konstitutionsutskottet över Riksdagens skrivelser till regeringen – åtgärder under 2019
- *SfU2y* till finansutskottet över Utgiftsramar för utgiftsområdena 8 och 10–12
- *SfU3y* till justitieutskottet om Ändrade bestämmelser om fotografier och fingeravtryck i SIS II-regelverket
- *SfU4y* till utrikesutskottet om EU-kommissionens arbetsprogram för 2021
- *SfU5y* till finansutskottet om Extra ändringsbudget för 2021 – Vissa ändrade regler inom sjukförsäkringen
- *SfU6y* till konstitutionsutskottet över Riksdagens skrivelser till regeringen – åtgärder under 2020.

EU-frågor

Utskottet har under riksmötet fortsatt att följa och handlägga EU-frågor inom sitt beredningsområde. Samarbetet inom EU berör utskottet dels i fråga om det socialpolitiska området, dels vad gäller det asyl- och migrationspolitiska området.

Subsidiaritetsprövningar

Under riksmötet gjorde utskottet fem subsidiaritetsprövningar av förslag till rättsakter från EU-kommissionen. I samtliga fem fall, som redovisas nedan, ansåg utskottet att förslagen inte stred mot subsidiaritetsprincipen:

- Kommissionens förslag till Europaparlamentets och rådets förordning om asyl- och migrationshantering och om ändring av rådets direktiv 2003/109/EG och förslaget till förordning (EU) XXX/XXX [Asyl- och migrationsfonden] (COM(2020) 610)
- Kommissionens ändrade förslag till Europaparlamentets och rådets förordning om upprättande av ett gemensamt förfarande för internationellt skydd i unionen och om upphävande av direktiv 2013/32/EU (COM(2020) 611)
- Kommissionens förslag till Europaparlamentets och rådets förordning om införande av screening av tredjelandsmedborgare vid de yttre gränserna och om ändring av förordningarna (EG) nr 767/2008, (EU) 2017/2226, (EU) 2018/1240 och (EU) 2019/817 (COM(2020) 612)
- Kommissionens förslag till Europaparlamentets och rådets förordning om hantering av krissituationer och force majeure-situationer på migrations- och asylområdet (COM(2020) 613)
- Kommissionens ändrade förslag till Europaparlamentets och rådets förordning om inrättande av Eurodac för jämförelse av biometriska uppgifter för en effektiv tillämpning av förordning (EU) XXX/XXX [förordningen om

asyl- och migrationshantering] och förordning (EU) XXX/XXX [vidarebosättningsförordningen], för identifiering av tredjelandsmedborgare eller statslösa personer som vistas olagligt, och för när medlemsstaternas brottsbekämpande myndigheter och Europol begär jämförelser med Eurodac-uppgifter för brottsbekämpande ändamål, samt om ändring av förordningarna (EU) 2018/1240 och (EU) 2019/818 (COM(2020) 614).

Överläggningar

Utskottet överlade med regeringen vid elva tillfällen enligt följande:

- Den 5 november 2020 överlade utskottet med regeringen, statssekreterare Lars Westbratt, Justitiedepartementet, om kommissionens meddelande om en ny migrations- och asylpakt (prot. 2020/21:9).
- Den 5 november 2020 överlade utskottet med regeringen, statssekreterare Lars Westbratt, Justitiedepartementet, om kommissionens förslag till förordning om asyl- och migrationshantering (prot. 2020/21:9).
- Den 5 november 2020 överlade utskottet med regeringen, statssekreterare Lars Westbratt, Justitiedepartementet, om kommissionens förslag till ändrat förslag till asylprocedurförordning (prot. 2020/21:9).
- Den 5 november 2020 överlade utskottet med regeringen, statssekreterare Lars Westbratt, Justitiedepartementet, om kommissionens förslag till förordning om införande av screeningför tredjelandsmedborgare vid yttre gräns (prot. 2020/21:9).
- Den 5 november 2020 överlade utskottet med regeringen, statssekreterare Lars Westbratt, Justitiedepartementet, om kommissionens förslag till förordning om hantering av krissituationer och force majeure på migrations- och asylområdet (prot. 2020/21:9).
- Den 5 november 2020 överlade utskottet med regeringen, statssekreterare Lars Westbratt, Justitiedepartementet, om kommissionens förslag till ändrat förslag till Eurodacförordning (prot. 2020/21:9).
- Den 5 november 2020 överlade utskottet med regeringen, statssekreterare Lars Westbratt, Justitiedepartementet, om riktlinjedebatt rörande migrations- och asylpakten vid extrainsatt möte i Rådet för rättsliga och inrikes frågor (RIF-rådet) den 13 november 2020. (prot. 2020/21:9).
- Den 8 december 2020 överlade utskottet med regeringen, statssekreterare Lars Westbratt, Justitiedepartementet, om migrations- och asylpakten (prot. 2020/21:16).
- Den 8 december 2020 överlade utskottet med regeringen, statssekreterare Lars Westbratt, Justitiedepartementet, om Samarbete med partnerländer för ett effektivare återtagande och en robustare migrationshantering (prot. 2020/21:16).
- Den 4 mars 2021 överlade utskottet med regeringen, justitie- och migrationsminister Morgan Johansson, Justitiedepartementet, om kommissionens meddelande om att stärka samarbetet kring återvändande och åter-

tagande som en del av en rättvis, effektiv och övergripande migrationspolitik för EU (prot. 2020/21:24).

- Den 3 juni 2021 överlade utskottet med regeringen, statssekreterare Lars Westbratt, Justitiedepartementet, om kommissionens meddelande om självmant återvändande och återintegrering (prot. 2020/21:39).

Information

Under riksmötet informerade regeringen om EU-frågor vid nio sammanträden enligt följande:

- Den 1 oktober 2020 informerade statssekreterare Alejandro Firpo, Socialdepartementet, utskottet om
  - det tyska ordförandeskapets prioriteringar och rådsarbete under hösten
  - rådsslutsatser om minimiinkomst
  - rådsslutsatser om äldre och digitalisering
  - den europeiska planeringsterminen inklusive huvudbudskap från Kommittén för socialt skydds årsrapport
  - de pågående förhandlingarna om förordningen av samordning av de sociala trygghetssystemen 883/2004.

Vidare åiterrapporterade statssekreteraren från det informella videomötet den 9 juni 2020 och det informella videomötet den 17 juli 2020.

- Den 1 oktober 2020 informerade statssekreterare Lars Westbratt, Justitiedepartementet, utskottet om den nya migrations- och asylpakten, om samarbete med tredjeländer inom migration och om personrörlighet i förhandlingarna om de framtida förbindelserna mellan EU och Storbritannien. Vidare åiterrapporterade statssekreteraren från den informella videokonferensen för EU:s inrikesministrar den 28 april 2020, det informella videoministermötet för EU:s justitie- och inrikesministrar den 4–5 juni 2020 och det informella mötet för rättsliga och inrikes frågor den 6–7 juli 2020.
- Den 8 december 2020 åiterrapporterade statssekreterare Lars Westbratt, Justitiedepartementet, från en extrainsatt informell videokonferens den 13 november 2020.
- Den 4 mars 2021 informerade justitie- och migrationsminister Morgan Johansson, Justitiedepartementet, utskottet om förhandlingsläget när det gäller förslaget till en ny asyl- och migrationspakt och om förstärkt samarbete mellan EU och länderna i Nordafrika. Vidare åiterrapporterade ministern från RIF-rådets videomöte den 14 december 2020 och det informella rådsmötet för RIF den 28–29 januari 2021.
- Den 9 mars 2021 informerade statssekreterare Alejandro Firpo, Socialdepartementet, utskottet om
  - det portugisiska ordförandeskapets prioriteringar
  - det kommande informella videomötet för social- och sysselsättningsministrarna den 15 mars 2021
  - förhandlingsläget när det gäller revideringen av samordningsförordning 883/2004

- rådsslutsatser om integrering av ett äldreperspektiv
- Grönbok om åldrande.

I övrigt återrapporterade statssekreteraren från det informella videomötet den 22 februari 2021.

- Den 3 juni 2021 informerade statssekreterare Alejandro Firpo, Socialdepartementet, utskottet om
  - kommissionens förslag till rådsrekommendation om en europeisk barngaranti
  - utkast till rådsslutsatser om EU:s strategi för rättigheter för personer med funktionsnedsättning
  - den europeiska planeringsterminen
  - huvudbudskapet från Pensionsrapporten (PAR) från Kommittén för socialt skydd
  - det sociala toppmötet i Porto den 7–8 maj
  - en revidering av förordningarna om samordning av de sociala trygghetssystemen (883/2004 m.fl.).

Vidare återrapporterade statssekreteraren från Epsco-rådets möte den 15 mars 2021.

- Den 3 juni 2021 informerade statssekreterare Lars Westbratt, Justitiedepartementet, utskottet om
  - ett förslag till förordning om upphävande av förordning (EU) 439/2010 om Europeiska unionens asylbyrå (EUAA)
  - ett förslag till ett nytt Blåkortsdirektiv
  - ett förslag till en ny migrations- och asylpakt
  - det kommande ordförandeskapets arbetsprogram
  - laglig migration/talangpartnerskap
  - ett förslag till en förordning om Asyl- och migrationsfonden.

Vidare återrapporterade statssekreteraren från RIF-rådets videomöte den 11–12 mars 2021 och från ett videomöte om utrikes och inrikes frågor den 15 mars 2021.

Information under utskottssammanträden

Under riksmötet fick utskottet muntlig information vid ett antal sammanträden, utöver vad som redovisades under rubriken EU-frågor, enligt följande:

- Den 15 september 2020 informerade statsrådet Ardalan Shekarabi, Socialdepartementet, om ersättning till riskgrupper m.m.
- Den 20 oktober 2020 informerade generaldirektör Nils Öberg, Försäkringskassan, och statsrådet Ardalan Shekarabi, Socialdepartementet, om vårdbidragsreformen och ersättning till riskgrupper.
- Den 3 november 2020 informerade finansminister Magdalena Andersson, Finansdepartementet, om förlängd ersättning till riskgrupper.
- Den 19 november 2020 informerade generaldirektör Nils Öberg, Försäkringskassan, om rätten till sjukpenning för långtidssjuka i covid-19.

- Den 19 november 2020 informerade generaldirektör Mikael Ribbenvik, Migrationsverket, om rättsligt ställningstagande när det gäller kravet på arbete för permanent uppehållstillstånd enligt den tillfälliga lagen.
- Den 19 november 2020 informerade statsrådet Ardalan Shekarabi, Socialdepartementet, om rätten till sjukpenning för långtidssjuka i covid-19.
- Den 26 november 2020 informerade generaldirektör Mikael Ribbenvik, Migrationsverket, om det aktuella läget och myndighetens verksamhet.
- Den 1 december 2020 informerade generaldirektör Nils Öberg, Försäkringskassan, om det aktuella läget och myndighetens verksamhet.
- Den 1 december 2020 informerade statsrådet Ardalan Shekarabi, Socialdepartementet, om bedömningen av arbetsförmågan vid dag 180.
- Den 25 mars 2021 informerade statsrådet Ardalan Shekarabi, Socialdepartementet, om att förlänga möjligheten för riskgrupper att få förebyggande sjukpenning.
- Den 6 april 2021 informerade generaldirektör Nils Öberg, Försäkringskassan, om bl.a. situationen på myndigheten samt konsekvenserna av regeringens styrning och hur det har påverkat handläggningen i sjukpenningärenden.
- Den 13 april 2021 informerade enhetschef och stf. generaldirektör Ola Leijon, Inspektionen för socialförsäkringen, med medarbetare om inspektionens rapporter 2020:6, 2020:7, 2020:8 och 2020:10 samt om skrivelsen Utvärdering av reformen om omvårdnadsbidrag och merkostnadsersättning.
- Den 13 april 2020 informerade justitie- och migrationsminister Morgan Johansson, Justitiedepartementet, om propositionen En långsiktigt hållbar migrationspolitik.
- Den 15 april 2021 informerade enhetschef och stf. generaldirektör Ola Leijon, Inspektionen för socialförsäkringen, med medarbetare om inspektionens rapporter 2020:9, 2021:2 och 2021:3.
- Den 22 april 2021 informerade statsrådet Ardalan Shekarabi, Socialdepartementet, om aviserade förändringar i socialförsäkringen samt genomförda och planerade förändringar i regleringsbrevet för Försäkringskassan.
- Den 4 maj 2021 informerade statssekreterare Emma Lennartsson, Finansdepartementet, om bidragsbrottslagen.
- Den 6 maj 2021 informerade generaldirektör Mikael Ribbenvik, Migrationsverket, om arbetet med identitetsfrågor, genomförandet av kommande förslag till ny migrationslag samt arbetet med att ta fram en säkra länderlista.
- Den 20 maj 2021 presenterade riksrevisor Helena Lindberg med medarbetare, Riksrevisionen, granskningsrapporten Att komma till Sverige som anhörig – rättssäkerheten i anknytningsärenden (RiR 2021:9).
- Den 1 juni 2021 informerade generaldirektör Nils Öberg, Försäkringskassan, om förändringsarbetet inom Försäkringskassan.

- Den 8 juni 2021 informerade statsrådet Ardalan Shekarabi, Socialdepartementet, om regeringens uppdrag åt Statskontoret att granska Försäkringskassans genomlysning av förvaltningen av sjukförsäkringen.
- Den 10 juni 2021 informerade justitie- och migrationsminister Morgan Johansson om det pågående arbetet med anledning av frågan om testning av personer inför verkställighet av avvisnings- och utvisningsbeslut samt regeringens överväganden vad gäller eventuell lagstiftning.
- Den 15 juni 2021 informerade generaldirektör Eva-Lo Ighe med medarbetare, Inspektionen för socialförsäkringen, om det särskilda uppdraget till Socialdepartementet, om arbetsskadeförsäkring och covid-19 samt om inspektionens rapport 2021:5.
- Den 30 juni 2021 informerade generaldirektör Nils Öberg, Försäkringskassan, om felaktigt beslutsunderlag inom sjukpenningen.
- Den 19 augusti 2021 informerade justitie- och migrationsminister Morgan Johansson, Justitiedepartementet, om det pågående arbetet med frågan om skydd för tolkarna i Afghanistan.
- Den 19 augusti 2021 informerade generaldirektör Mikael Ribbenvik, Migrationsverket, om myndighetens arbete vad gäller skydd för tolkarna i Afghanistan.

Forsknings- och framtidsfrågor

Den 8 april 2021 hölls i riksdagen en forskningsförmiddag knuten till utskottet. Arrangemanget bestod av en gemensam del och en utskottsspecifik del. Vid den gemensamma delen, för vilken talmannen stod värd, hölls ett seminarium om vetenskapens roll i det parlamentariskt beslutsfattande. Seminariet var en dialog mellan riksdagsledamöterna, den ständige sekreteraren vid Kungliga Vetenskapsakademien Göran K Hansson och nobelpristagarna Emmanuelle Charpentier och Reinhard Genzel. Vid det utskottsspecifika seminariet på temat barnfamiljer i ekonomisk utsatthet och hur barnen påverkas respektive familjelivets påverkan på arbetslivet deltog forskarna Tapio Salonen och Ann-Zofie Duvander.

Uppföljning och utvärdering

Under riksmötet har en uppföljnings- och utvärderingsgrupp bestående av ledamöterna Björn Petersson (S), Ann-Sofie Alm (M) och Jonas Andersson i Skellefteå (SD) fortsatt arbetet med att följa upp hur de s.k. gymnasireglerna tillämpas. Gruppen presenterade en rapport vid utskottets sammanträde den 3 november 2020. Utskottet ställde sig bakom rapporten Uppföljning av tillämpningen av gymnasireglerna (2020/21:RFR2). Inom ramen för uppföljningen anordnade utskottet den 26 november 2020 ett digitalt seminarium i riksdagen om uppföljningen av hur gymnasireglerna har tillämpats. Talare vid seminariet var Sufyan Kadhim från Vänersborgs kommun, Jan-Erik Aronsson från Kunskapsförbundet Väst, William Lindo och Jeannette Lehninger från Sveri-

ges Vägledarförening, Roy Melchert och Mia Hemmestad från Sveriges Kommuner och Regioner, Mikael Ribbenvik och Carl Bexelius från Migrationsverket samt Eva Westberg och Lisa Ekehult från Skolverket.

Uppteckningar från seminariet publicerades i rapporten Digitalt seminarium om uppföljningen av tillämpningen av gymnasireglerna den 26 november 2020 (2020/21:RFR6).

Utrikes resor och internationella konferenser

Under riksmötet genomförde utskottet inga utrikesresor.

Utskottet deltog dock i en internationell konferens enligt följande:

- Den 14 juni 2021 deltog Arin Karapet (M) i en digital högnivåkonferens om asyl och migration anordnad av Europaparlamentet och det portugisiska parlamentet.